Център за образователна интеграция
на децата и учениците
от етническите малцинства

Детска градина «Мир» с.Дъбник

МЮСЮЛМАНСКИ ПРАЗНИЦИ И ОБИЧАИ

„Когато познаваш себе си, ти ставаш силен.
Когато приемеш себе си, ти си непобедим.“
Тина Лифорд

Проект «Ръка за ръка за бъдещето на децата», БС 33.19-4-00-98/30.09.2020 г.,финансиран от ЦОИДУЕМ

Мюсюлманският празничен календар е изграден върху лунния годишен цикъл. Всяка следваща година празниците променят своето настъпване с 11 дни напред, честването им не е фиксирано с точна дата или сезон. Централно място в тази система заемат едномесечният пост и двата байрама – Рамазан и Курбан.

МЕСЕЦ РАМАДАН И РАМАЗАН БАЙРАМ

Празник на разговяването, който се отбелязва в чест на приключване на постите през деветия м. рамадан. На празника вярващите се поздравяват с думите „Ейд мубарак!“ (Щастлив празник!). Задължително най-напред децата поздравяват своите родители и роднини и искат прошка от тях. Иска се прошка (целува се ръка) от по-възрастните членове на семейството. Байрамът продължава четири дни.

РАМАЗАН БАЙРАМ

Говеенето в Исляма е един вид Богослужение. Говеенето през месец рамадан е едно от 5-те основни задължения на мюсюлманина. Мюсюлманинът трябва през рамадан да внимава да не прави никакви грехове т.е. да не поглежда съзнателно нищо осъдително, да не говори нищо лошо, да не слуша нищо лошо и да не върши нищо грешно. Празникът продължава три дни до късните часове, като всички се веселят.Сервират се предимно сладки храни – баклави, сладки, реванета, пасти. Затова е известен още и като Шекер байрам.

КУРБАН БАЙРАМ

На него се прави курбан. Курбана е жертвоприношение, с което се засвидетелства предаността към Аллах. Празникът е свързан със силата на вярата и готовността за жертвоприношение в името на Аллах и символизира смирението, покаянието, помирението и опрощението.

ДЕНЯТ АШУРЕ в месец Мухаррем

Месец мухаррем е началото на новата година по ислямското летоброене. През първият ден от този месец пророкът Мохамед се преселва от Мека в Медина. Месец мухаррем е известен сред мюсюлманите като месеца на Ашурето. Думата „ашуре” идва от арабски език и означава “десетия ден”. Вярва се, че Всевишния на този ден е въздал по една благодат на 10 Свои пророка. Както месецът, така и денят Ашуре се считат за по-благодатни измежду другите. На десетия ден от месец мухаррем се пости, както и на предния или на следващия ден. Месец мухаррем и Денят Ашуре се почитат като свещени и от християни, и юдеи.

Традиции, свързани с жизнения цикъл, които се спазват и днес са сюнетът /обрязването/, брачните обичаи и погребалните обичаи.

Сватбени обичаи при турския етнос в България

При мюсюлманите бракът е строго регламентиран договор между мъжа и жената и това е посочено в Корана. Турците го считат за свещен съюз, но няма религиозна церемония.

В миналото

Преди сватбата момчето и момичето не са се познавали, защото ислямската религия забранява срещата на младите. Затова ролята на родителите е била много голяма.

Инициативата винаги била в ръцете на бащата на момчето. Те оглеждали и проучвали момичетата и техните родители, обикновено по сватбите в своето и съседните селища.

В навечерието на сватбата у момичето се прави **къна геджеси**, а у момчето – **даул чалдърмак**. Това обикновено става във вторник или сряда.Тържеството при момичето е прощаване с близки и другарки, това е моминска вечер, на която присъстват само жени – невести и девойки в най-хубавата си премяна. „Къната” се дава първата вечер от майката на момичето, а втората – от свекървата.

Сватбата акцентира на публичното бръснене на младоженеца,факелно шествие, трапеза, които продължават няколко дни.

Обрязването е характерна традиция за религии като юдаизма и исляма. С извършването на ритуала хората изразяват принадлежност към съответната религиозна общност. В исляма *сюннет* са думите и делата, които пророкът Мохамед е изрекъл, извършил и заповядал да се спазват, към които спада и обрязването, също наименовано **сюнет**. Началото на традицията на обрязването се свързва с пророка Ибрахим. За мюсюлманите в България събитието е голям семеен празник, наричан ‘детска сватба’. Момчетата се обрязват на няколкогодишна възраст. В предходния ден се коли курбан, като за целта се избира здраво и хубаво животно, най-често овен. За празника се канят близки, роднини, съседи. Самият ритуал на обрязването в миналото се е извършвал от специални лица, наречени сюнетчии. Детето е получавало подаръци, хубави нови дрехи.

Погребалните и поменалните практики съобразно канона отделят ролята на мъжете и на жените, както при подготовката на починалия, така и за ритуала по погребението. Жените остават в дома на покойника, те подготвят тялото и извършват оплакването. Процесията до гроба е от мъже, водени от религиозно лице.

Мюсюлманският гроб е обърнат към Мека, има положени погребални камъни, които разкриват пола на починалия.

Жените посещават гробовете в навечерието на Курбан Байрам или по друг повод. За починалите се раздават мекици, сиропирани сладкиши, халва, а в първия ден на Курбан Байрама и сурово месо.

Броеницата в исляма е свързана с постигането на екзалтация при молитвата.Броеницата се изработва от 99 мъниста или възли, които са имената /атрибутите/ на Бог, плюс още едно мънисто, което носи името на Аллах.

Покриването на жената е обичай, който идва от Исляма. Идеята е на жената да се гледа наистина не като средство за нужди и желания, а като достойно и равно човешко същество с всичките му качества - не само физически.

"…Кажи на вярващите мъже да свеждат поглед и да спазват целомъдрието си! И кажи на вярващите жени да пазят целомъдрието си и да намятат своите покривала, когато излизат…" (Коран)

ПЕХЛИВАНИ, ПЕХЛИВАНСКИ БОРБИ

Мазните борби, познати в България като Пехливански борби, са вид спортни борби. Мюсюлманите имат обичай да устройват такива борби както на религиозни празници, така и на семейни тържества като сватби, годежи, особено ако семейството е по-заможно. Макар в България по време на тоталитарния режим този вид спорт да е забранен, напоследък той се възражда. У нас се практикува най-вече от мюсюлманското население в района на Лудогорието, Хасковско и Кърджалийско. Освен в Турция и България, пехливанските борби са разпространени и в северните части на Гърция.

ТУРСКИ ПОСЛОВИЦИ И ПОГОВОРКИ

Всеки етнос съхранява своята мъдрост под формата на пословици и поговорки, които се предават от уста на уста през поколенията. Те са един добър начин да се опознае неговата народопсихология. Предлагаме някой турски мъдрости:

От млади доктори и стари бръснари да се пазиш. (Генч доктордан ве яшлъ берберден сакън.)

Хляб от фурнаджията, месо от касапина вземай.(Екмейи фърънджадан, ети касаптан ал.)

Хем бяга, хем тъпан бие.(Хем качар, хем давул чалар.)

Те не го искат в селото, той пита за кметовата къща.(Ону кьойде истемезлер, о мухтарън еввинин сорар.)

Празните приказки няма да сварят супата.(Бош лакърдъ чорбайъ пиширмез.)

Много приказки без лъжа,много пари без грях не може(Чок лаф ялънсъз, чок пара харамсъз олмаз.)

Един лош четиридесет добри разваля, четиридесет добри един лош не могат да оправят.(Бир фена кърк ийи бозар, къркийи бир фенайъ дюзелтемез.)

Езикът кости няма, но кости троши.(Дилин кемийи йок, ама кемик кърар.)

Българските граждани от турски етнически произход участват активно в изграждането на България като страна членка на ЕС. Техните традиции и културни практики са част от културното богатство на България.

